

ahdistuupi pelwon alla,
 muuttuu murheeksi lopulda;
 tiellä tietämättömällä,
 matkustaisfa erä-maita
 aina huoli hirmittäwä
 riemun rundelee pahasti.

Saastaisuudet salaisemmat,
 pahat juonet peitettytkin
 viimeiseldä wäristäwät,
 niin kuin karit kamoittawat
 pimeällä pilwi-säällä
 aallon harjoilla ajellen.

Niin kuin tauti turmelewa
 ombi laiskuus onnellemme,
 häijyn laiskuuden hedelmä
 ikäwyyt se itse häijy'
 parkuu omaa pahuuttansa,
 potkii äitinsä posesfa.

Raikki turhuus katoaapi
 ylhäisildä, alhaisildä,
 tuopi siaan tunnon waiwan,
 joka rinnat raateleepi,
 wai kuttaapi waikeasti

majaisessa murtuneessa,
 hohtavaisessa Homissa.
 Moni tylsä-mielisenä,
 wailla työtä, wiisautta,
 noudattaapi näändymätä
 lepoansa lewotoina,
 huwitusta huolen alla,
 tundein tyhjän tykönsä.
 etsii tyhjyyttä enemmän,
 koettelee kortillakin
 heitet lijat lyhennellä,
 etsii pelin erhetystä
 pitkän päivänsä lopuksi,
 waan ei löydy lohduitusta,
 kortin lehdisä lepoa;
 suru asuu sydämessä,
 murhe murtaa rinda-luita
 jälle pelingin perästä,
 jossa aika joutilasten
 kullutetaan kunniaa,
 petetähän woiton pyhndö,
 jossa miehet mielettömät
 pöydän yhden ympärillä
 tiki toisiin liitettyinä

Kauhealla katsannolla
 odottawat onneansa,
 mutta onni muuttuvainen,
 wiekas, niin kuin repo vanha,
 tuopi viimein turmeluksen
 onnen siaan surkeasti —
 tehden toivosta wahingon.
 Moni luulee löydävänsä
 onnen osan autuaamman
 heikossa hempeässä,
 jossa rahat, rikkaudet,
 tyhää ansaittu tavara,
 kulda, jot' ei päässi kuuma,
 tuli tuima kuluttele,
 niin kuin tuuleen tuhlatahan,
 jossa terveys jalongin,
 pikaisesti paras hyvä
 hävitetään häpiällä,
 jossa paatumus pahempi
 tukahuttaa oman tunnon
 hyvät tavat turmelepi,
 rinnan viettaaksi tekepi.
 Katsos, tuoll' on tuskan alla
 murhe monen poski-päillä,

jalkain edessä epäily.
 Kasvot kuivat keldaisina,
 painuncina silmät päähän,
 otta onneton rypyissä
 kyndö-pellon kallaisena,
 ovat tähdet todistukset
 miesten miehuuden lopusta.

Paljon ombi paatumusta
 Suomen seurangin seasia,
 jota syndi synnyttääpi,
 imettääpi ilki-walda.
 Pahennuksen musta mato,
 kansan hywää kalwamassa,
 liikeneepi luuta kohden,
 ytimehen yrittääpi.
 Ah! sä armas isän maja!
 Euingas lisäät liikutuksen,
 kamoituksen, kauhistuksen
 lewottomaan luondohomme,
 pöyristyksen karwan päihin,
 toska muistuu mielehemme
 turmioikin tulewaiset.
 Ohho! hiljaa, hitaaisesti,

niin kuin soivat suru-urmut,
 Käypi huiluni humina,
 Koska tuodaan turiloita
 Suomen maata sortamahan,
 Luoksi syntyvän sukumme.
 Mispedit, ilkeudet,
 wäärnydet ja wiekkaudet
 Käyvät karmetten tavalla
 sydämihin salaisesti,
 joissa juonet sikiävät
 niin kuin petoja pesissä.
 Suopumisen julmat menot,
 harjoitukset haureuden,
 petokset ja koston pyhynöt,
 Kateus ja kauhistukset,
 vihat, wainot wallan saavat
 niin kuin koirat kähleistansa,
 ett' ei tunneta totuutta,
 eikä weljein etusuutta;
 wiha tunnon wääristääpi,
 Tatsannongin kauhistaapi,
 niin kuin näkö pimeällä
 muodot musiiksi tekee pi;
 Kateuden karsas silmä

ombi nurja näkö-lasi,
 joka ylös ja alaisin
 näyttää kappaleet näölle.

Herättäi jo, huolettomat!
 peljästykäi pikaisesti
 tästä kurbasta kurbasta,
 niin kuin suonet särkähäväät,
 veri värähtää povessa
 paljain jaloin pensahassa
 kärkeen päälle käydesänne.
 Kavahtakon kaikki kansa
 kavaluutta kauheata.
 Palattkai jo paatuneekin
 tietä pahaa polkemasta
 ikeydenne ikeessä;
 sillä höijyn hauta-piirros
 ombi kirous kamala.

Pohjan pojat, Suomalaiset,
 miehet yksi-mielisemmät,
 rehelliset retkillänne,
 majoisänne miehuulliset!
 teissä ombi kansan onni,

turwa toiste tulewaisen.
 Yksi mieli menestymä
 ombi wahvuus Walda-kunnan,
 armon ahkeruus jaskaapi;
 jokein wesi ruotawainen,
 yhtä kohden kulkemassa,
 woiman wirralle lisaapi.
 Tehdön yksi yhtä työtä,
 toimittakon toinen toista,
 mitä kukiin käsittänyt
 ombi outoa, omaista;
 siitä yhteinen ylistys
 siikiäapi siunattawa
 Walda-kunnassa wapaassa,
 jossa ombi jokaisella,
 alhaisella, ylhäisellä,
 armo ansion mukainen.
 Rukoistaapi pieni puukin,
 hedelmöitsee heinän korsi,
 halpakin on hyödyllinen
 tuki suuremman siwulla,
 ehkä joskus elämässä
 ylpeämmän ylen-katse
 warjois' händä wieressänsä.

Wisaus on warjosafin
 aina kaunis kunniaksi,
 hyvä loistaa halpanakin,
 ehä ei pääsis' päivän paiste
 lämmittämään lakeansa.

Wesa maassa menestyyppi,
 laivo liikkuu lainehissa,
 koska usein korkealla
 taittuu lujan tammen latwa,
 tornin nuppi tuulis-päisä.

Pensas kasvaa pähkinäitä,
 marja lyötään manderella,
 koska ovat hongan oksat
 kuivat nuoren kullulalla.

Ylpeys on ylhäisengin
 mato turha tungiossa.

Niemuton on rikkauskin,
 omni paljon pyörimäinen,
 pikaisesti pyörän-pääldä
 pyörän alle painutahan;
 kaatueska korkealda

myös on langeemus lujembi.
 Pahennus se paatuwainen

sekä suuret että pienet
 saadyt aina saastuttaapi,
 häwitäapi, häväiseepi,
 eripuraisuus enemmän
 kalvaa kansan kunniaa;
 moni suuri saastaisena
 on kuin pihkainen petäjä,
 moni pieni pistäväinen
 niin kuin kuitunut kalamäki,
 oksa orjan tappurasta
 hymän seuramme seassa.
 Mutta hymnyttä haluten
 kautta kauniin yhteyden
 jokaisella joukosamme
 ovat kalliit omaisuudet,
 waikeuttamaan wäkewästi
 Walda-kunnan kunniaa,
 etusuutta elämässä
 lasten lastengin iloksi.
 Kautta lujain liitostensa
 pyörän kengät kuljettaisa
 wuoroin waunun kannattawat,
 ylös yhdessä pitävät.

Sitä vastaan särjetähän
 waunu hewoisten wetäisä —
 toinen tuonne, toinen tänne,
 kufin tahtonsa tavalla.

Yhteyt se ylendääpi
 Kansan arvon korkealle,
 ahkeruus se autteleepi
 pojes puutosten pakeilda,
 työ ja toimi onnen tuovat,
 leivän lisäävät lemossa.

Toisin ombi toisinansa
 kautta sodan, kautta kylmän,
 karsittynä kovuuttakin
 Suomen lasten laitumella;
 mutta meno miehuullinen
 voittaa waiwat, wahingotkin,
 niin kuin lohki veden woiman
 vasta-wirtaan waeldaisa.

Miehuus aina mielesämme,
 sydämessä hyvän-suondo,
 lahjoittaapi lohdutusta,
 karsimystä kovuudessa,
 ilahuttaa itseämme

muutettaiſſa murheen alda
 jälle teiwohon takaiſin.
 Wasta tie on wuoren päälle,
 Taita onnen tuffulalle,
 mutta halu huojendaapi
 Tuormat hurſkaan hartioilla,
 työmme tekee pi ilokſi.
 Yhdistetty ykſi mieli
 matkaan ſaapi mainiotkin —
 mainiotkin mahdottomat.
 Reſkenänſä kansa-kunda
 kannattaapi kunnialla
 Walda-kunnan wapautta,
 toſin niin kuin Temppeleiſſä
 Eaton kanda wat pilarit *).

-
- *) Enigheten och lika ſystemål i allmänna förhål-
 landen hos Nationerna utveckla ſig till en för-
 wånande kraft, likaſom jennheten af den ge-
 menſamma bördan magiſt lättar ſjelfwa tung-
 den, delad på individuerna. Då deremot på
 andras beköſnad tillſkapade företråden, ſom för-
 närma natur-rätten, ſtateligen wid ſigande
 upplyſning, då orättwiſan allmännare inſes och
 förtrycket djupare kännes, uppreta ſinnena till
 jäſning, liſt ett brufande haf, ſom ej kan
 lugnas, innan orſaken till ſtormen är förſwun-
 nen och luften åter jennas.

Wainämöinen, wanha Ukko,
 rehellinen, riemullinen,
 ombi muinen opettanut
 tätä miehuutta monelle.

Tähden kansan kaswawaisen,
 tähden kirkkahan totuuden,
 miehuulliset mieluisesti
 kansan hymää kartuttivat,
 unhottivat oman onnen,
 joka ynnä yhteyden
 aina kaswaa arwon kanssa
 yli woiton yksinäisen,
 puusta heldywan hedelmän.

Wanha Ukko Wainämöinen
 ombi kyllä opettanut
 tätä miehuutta monelle
 kautta laulun lempeämmän,
 josta hiljainen hyminä
 vielä kuuluu korwisamme
 runon suurissa sanoissa.

— — Ajatellai arwoanne,
 waari ottakai, wakaiset!
 Tämä hiljainen hyminä
 herätys on hengellemme,

jossa valo wälähtääpi,
 niin kuin liekki limpsästä
 iskettäisä ilmestyypi,
 niin kuin iskiä' Ilmarinen
 tulda säällä sumuisella.
 Toimon tuli tunnosamme,
 niin kuin merkinä merellä,
 osottaapi oikealle
 tielle tietämättömällä,
 tuopi tuulen myrskyn alda
 laivan laineista kotia.

Waikka kandeles on wanha
 Wainämöise n waipan alla
 ollut kauan kätettynä,
 siinä aiwan selwä ääni,
 nuotti alati asuupi;
 siil' ei taimaan tawaroita
 murra ilmat, iäisyhdet,
 ajat pitkätkän pahenna.
 Käyrä, tiellä liikutellen,
 kajahtelee kumahdellen,
 humiseepi huokeasti,
 koska pilwet pakenevat,

Suomen päivä selkiääpi
 viimein wieraasta sumusta.
 Kandele on aina kallis,
 tawaramme taiwaallinen,
 jolla ilmoitetaan ilo,
 makoitetaan murhe maassa,
 niin kuin lapsi laulettaisa
 wälein nukkuupi wakuunsa, —
 jolla uutta uljautta
 miehet mieleensä lisääwät,
 rohmaisemat rinda-luunsa,
 koska tydhön teliätä,
 taikka sotaan sangaria
 täällä tarwitaan wakaiista.

W ä i n ä m ö i s e n w e i s a t e s s a
 Kuuluisasti, korkeasti,
 muinen liikkui luondo kairki,
 hengettömät heräsivät,
 kylmät syttyivät sydämet.
 Waeldajat tuonen tiellä,
 nukkuneekin nurmen alba
 tahdoit tulla taka-perin
 uudistamaan elämänsä

waſten luonnongin lakia.
 Ruolon portilda poloiset,
 harmaa-päätkin haluiseſti
 katſelivat kotiansa,
 niin kuin päivän pimenneſsä
 alenewa auringoinen
 ſäteheſsä ſammuwaiſet
 vielä wiſkaapi takaiſin.
 Katſos, kuinga kaunis meno
 koko luonnon liikuttaapi;
 eipä maſſa maa-ilmatkan
 ſielun hywää huwitusta,
 riemu-huoneen rakennukset
 yhtä hetkeä iloista.
 Huwitus on hengellinen
 kaſſiimbi kuin kaikki kulda,
 päivä pyhää elämätä,
 rahtu weljein rakkautta,
 helmi hywän harjoitusta
 paljon taimaita parembi.

Suomen pojat, pohjan miehet,
 jalot työſſä, toimeſſanne,
 aina hartaat hymyhdelle!

iloikkai siis suosiossa,
 joka ombi onnen alkku,
 armon osa autuaambi,
 taiwas tarjona elossa.
 Mendaikái yhdistellen
 huwitus ja hyödytykset
 niin kuin wanha Wainämöinen,
 Esi-isänne iloinen,
 joka soittain formillansa,
 laulain waloi wiisautta, —
 tehden riemun rinda-päille
 tuotti tunnoille waloa.
 Täytettyä täällä työnsä,
 tiensä pyhän päätettyä,
 kulkeissansa ilman kautta
 kirkkauden kunniaan,
 korkeuden kulkuloille,
 wiskas' waipan Wainämöinen,
 willaisemman, walkeamman
 walaisemaan warjoussta
 pohjan pimeän perällä,
 josta tulit remon-tulet
 waipan liipin liehuessa.

Suoden merkin suosioista,
 yhteyttä yrittellen
 wiskas' vielä wyönsä meille,
 sekä meille että muille,
 josta tuli taiwaan Kaari
 wäriin seitsemän sekainen,
 niin kuin wyönsä Wäinämdisen
 oli raitojen rakennus *).

Pohjan pojat, Suomalaiset!
 ylendäkäi yhdistellen
 huwitukset, hyödytykset
 kansan kuuluisan seassa.
 Helvollisuus waatii teitä,
 joilla owat lujat lahjat
 taiwahasta tarittuina,
 walwomahan wartioitten
 joukon yhteisen ylitse.
 Muinen oli minullakin
 huwituksen halu harras,

*) Dill förestående nog utswäfwande imagination om norrsten och regnboge finnes wäl ingen anledning i Finska Mythologien, men torde dock tillåtas, såsom poetisk skapelse af en ny idee.

mutta, ohho! muistutusta!
 hyödytykseen wäähä woima.
 Taito, tahdon täyttäjänä,
 puuttui minun menoissani
 laulun tiellä tuskaissella,
 jossa minä joka aika,
 onnen outo poika-puoli,
 wasta-mäkeä waelstin,
 panin pantiksi iloni
 monda kertaa köyhyydelle,
 kaskuttelin kansan tähden
 kauha-puuni kandelieeksi.
 Mutta, waikka wahingoiksi
 käwi mulle käyrän konsti,
 kurjuudeksi Suomen kieli,
 kuitengin se kallis kieli
 aina minun mielessäni
 omi niin kuin onnettoman
 isän luona lapsukainen,
 jonka syndymä suloinen
 hengen äidildä hukutti.

Wiimein, ehkä wiivyksellen,
 käännysin minä kulkemasta

runon tietä tappuraista ,
 Koska risat rääpäleissä
 tappelivat tarpeen kanssa ,
 takin lieve tasmaamata
 reisilläni roikkumainen
 puhui puutosten tulosta ,
 Edhyhys kulki niin kuin koira
 juoksewainen jäljessäni ,
 Eoki purta Kanda-päättä —
 purta poikki pohjettani ,
 jonga tähden tähtyi minun
 laulun tiellä luopuani ,
 Kosk' en woinut wäsytneenä
 händä jätellä jalalla.

Luopuneena laulun tiellä
 Kannoin minä Kandeleeeni
 Luoksi wanhan Wainämöisen ,
 joka lahjani lahosta
 tunsi kyllä turhuudeni ,
 tiesi käyrän kirkumaisen
 olewan oma-tekoisen ;
 mutta meno aina armas
 kielsi pojes kiwauden
 Kaswoildansa kaunihilda ,